

Carin Lundqvist
Vattenenheten
010-2236409
carin.lundqvist@lansstyrelsen.se

Kommunledningskontoret
Vaggeryds kommun
Kommunstyrelsen@vaggeryd.se

Remiss gällande Vaggeryd kommuns Dagvattenstrategi Del 2 – Handledningsplan

Länsstyrelsen har fått rubricerad remiss från Vaggeryds kommun. Synpunkter ska lämnas till Kommunstyrelsen senast den 30 oktober 2019.

Länsstyrelsens bedömning

ÖVERGRIPANDE SYNPUNKTER

Vaggeryds kommuns dagvattenstrategi består av två delar, varav denna remiss gäller del 2. Denna del (del 2) ska vara en handlingsplan där mål och strategier beslutade i del 1 ska beskrivas mer utförligt och hur arbetet med dagvatten i kommunen ska konkretiseras. Länsstyrelsen anser att dagvattenstrategin belyser och beskriver de olika områden som krävs för en bra och hållbar dagvattenhantering och att de olika delarna i strategin är i stort bra och väl beskrivet. Vi saknar dock en tydlig beskrivning av mål och syftet med strategin. Eftersom dagvattenstrategin kan ligga till grund för kommande planarbete är det lämpligt att försöka konkretisera mer vad det är kommunen vill få fram i dokumentet och hur det ska användas. Vi förslår även att det avslutande stycket om tillämpningen av strategin flyttas till inledningen och att det i inledningen/bakgrund bör framgå vilka lagar och krav som styr hanteringen av dagvatten.

SYNPUNKTER PÅ SPECIFIKA DELAR

ANSVARSFÖRDELNING

Tabellen i bilaga 1 ger en bra och lättöverskådlig bild av ansvarsfördelningen gällande hanteringen av dagvatten. I tabellen verkar det dock saknas uppgifter om ansvar under Drift och Underhåll. I textdelen är beskrivningen av Miljö och Hälsas roll relativt vagt och översiktlig. Vi tror att en mer utförlig beskrivning av Miljö och hälsas ansvar i de olika processerna kan underlätta det fortsatta arbetet. Tabellen i bilaga 1 kan med fördel lyftas in i huvuddokumentet för att ge en överblick över de olika rollerna vid de olika processerna. För miljö och hälsa bör det förtydligas både i huvuddokumentet och tabellen att det ingår i tillsynen att bevaka att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs.

Det är bra att kommunen lyfter att dagvattenhanteringen ska in tidigt i planprocessen, både vad gäller översikts- och detaljplanering. Det vore en fördel om det i strategin förtydligas hur detta är tänkt att ske.

I strategin på sidan 9 nämns det att dagvattenutredningar ska genomföras i samband med planarbetet om sådan behövs. Om kommunen har riktlinjer för när en sådan behövs är det lämpligt att hänvisa till detta. Vidare står det att goda förutsättningar för en väl fungerande dagvattenhantering ska tas fram i detaljplaner. Riktlinjer för vad som anses som goda förutsättningar för en väl fungerande dagvattenhantering saknas i strategin. Senare i dokumentet kommer exempel på olika utformningar av dagvattenanläggningar. Då dessa hör ihop är det lämpligt att det på något sätt hänvisas till detta.

BEDÖMNING AV RECIPIENT

Länsstyrelsen anser att bedömning av recipienters känslighet och skyddsvärde är en mycket viktig del i en ändamålsenlig dagvattenhantering. Avsnittet skulle behöva utvecklas och förtydligas med avseende på hur bedömningen genomförts och hur den ska användas. I inledningen av detta avsnitt står det att det i Vaggeryds kommun finns flera olika typer av recipienter som tar emot dagvatten (diken, åar och sjöar). I följande stycke står det att bilaga 2 är en bedömning av kommunens dagvattenrecipienter. Längre ner i dokumentet står det att i bilaga 2 listas de recipienter som idag tar emot utsläpp av dagvatten inom kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp. Innebär detta att det finns dagvattenrecipienter (nutida eller framtida) i kommunen som inte är med i denna lista? Om så är fallet bör det framgå hur dessa ska hanteras.

Det framgår inte hur sammanvägningen av bedömningarna av recipienterna har gjorts. I tabellen har alla listade recipienter fått Skyddsvärde – Medel och Känslighet – Medel. Vad bygger denna bedömning på och vilka avvägningar har man gjort? Hur har man tagit hänsyn till vattenförekomsternas status och MKN? Om metoden för recipientklassning finns beskrivet i andra dokument bör man i dagvattenstrategin hänvisa till dessa.

Det står att bilagan med recipientklassning ska uppdateras, men inte hur ofta och inte vem som ansvarar för att den uppdateras. För att undvika att inaktuella uppgifter används bör bilagan dateras samt att det framgår i bilagan när uppgifterna är hämtade och varifrån.

Bedömningen av recipient har endast gjorts för ytvatten. Vid infiltration kan det ske påverkan på grundvatten. Bilaga 2 bör kompletteras med bedömning av grundvattenrecipienter.

RENINGSKRAV FÖR DAGVATTEN

Det framgår att reningskravet styrs av recipientens känslighet och dagvattnets föroreningsinnehåll, enl. tabell 1 på sidan 16. Det är svårtolkat avseende vilka uppgifter känsligheten syftar på. Om det är recipientens skyddsvärde eller känslighet (från bilaga 2) eller om känsligheten i tabell 1 syftar på något annat? Känslighet delas in i tre klasser: Mindre känslig, Känslig och Mycket känslig. I bilaga 2 under känslighet står det Medel. Är det denna bedömning som ska användas för att bestämma reningskrav?

Reningskravet behöver också anpassas till den påverkade vattenförekomstens nuvarande status och vilket eventuellt utrymme det finns för ytterligare tillskott av föroreningar innan en försämring av vattenförekomstens status sker. I vissa fall kan det krävas omfattande rening av dagvatten även om föroreningsnivåerna uppskattas till förhållandevis låga. Om föroreningsnivåerna i recipienten ligger nära en klassgräns kan ytterligare tillskott leda till en försämring av vattenförekomstens status, vilket inte är tillåtet enligt 5 kapitlet 4§ i miljöbalken.

Möjlighet att släppa dagvatten till vattenförekomster som redan har sämre än god status kan också vara begränsat. Om utsläpp av dagvatten påverkar en kvalitetsfaktor som har sämre än god status kan det äventyra möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormen, vilket inte är tillåtet enligt 5 kapitlet 4§ i miljöbalken. Om statusen är sämre än god måste åtgärder vidtas för att miljö kvalitetsnormerna ska följas.

Sammantaget bör både avsnittet om Reningskrav och det om Bedömning av recipient utvecklas gällande dagvattenhanteringens eventuella konsekvenser för miljö kvalitetsnormerna för vatten. Förslagsvis kan strategin kompletteras med uppgifter om vilka kvalitetsfaktorer som dagvattnet kan påverka och en lista över de dagvattenrecipienter som är vattenförekomster med sämre än god status i dag med avseende på dessa kvalitetsfaktorer, eller som riskerar att försämrats om ytterligare tillskott av föroreningar tillförs vattenförekomsten. Om det saknas information om statusen för dessa kvalitetsfaktorer i recipienten kan det, i alla fall i områden där man förväntar/planerar ett starkt exploateringsstryck, vara strategiskt av kommunen att genomföra egna undersökningar av dessa ämnen. Detta för att ha ett bättre underlag för miljöbedömningar i kommande detaljplanering.

AKTIVITETER/VERKSAMHETER SOM PÅVERKAR DAGVATTNET

För att göra detta avsnitt mer tydligt och användbart bör det kompletteras med vem som ansvarar för att de föreslagna åtgärderna vidtas.

KLIMATANPASSNING

Länsstyrelsen anser att strategin följer Havs- och Vattenmyndighetens vägledning för kommunal VA-planering (2014:1) med avseende på klimatförändringens effekter och identifierar lämpliga översvämningssytor.

LAGAR OCH ANDRA KRAV

Länsstyrelsen anser att det vore en fördel om detta avsnitt flyttas till inledningen av dagvattenstrategin för att tydligare belysa vilka lagar och krav som hanteringen av dagvatten behöver förhålla sig till.

Detaljplan

Meningen *Miljö kvalitetsnormer, bland annat för vatten, ska iakttagas* kan förtydligas genom att hänvisa till PBL 4:e kapitlet 10 §: Vid planläggning och i andra ärenden enligt denna lag ska miljö kvalitetsnormerna i 5 kap. miljöbalken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 5 kap. miljöbalken följas.

Vattendirektivet

Sista meningen i andra stycket (*Grundläggande i både direktivet och den svenska förordningen är principen om icke-försämring, vilken innebär att kvaliteten på vattenförekomsterna under alla omständigheter åtminstone inte får försämrats*) skulle bli tydligare om *under alla omständigheter åtminstone* stryks.

Avsnittet på sidan 28 om kommunernas åtgärder från Vattenmyndighetens åtgärdsprogram (åtgärd 7 och 8) kan med fördel lyftas in i förord och ses som ett incitament för arbetet med dagvattenhantering.

TILLÄMPNING AV DAGVATTENSTRATEGIN

Detta avsnitt bör komma i inledningen av strategin.

.....

Detta yttrande har beslutats av Bernhard Jaldemark, chef för vattenenheten efter föredragning av Carin Lundqvist (vattenenheten). I ärendet har även Anna Langhelle (vattenenheten), Clara Gyllström (samhällsbyggnadsenheten), Jörgen Olofsson (klimatanpassningssamordnare), Karl-Oskar Lund (miljöskydds-enheten) deltagit.

Bernhard Jaldemark
Enhetschef Vattenenheten

Carin Lundqvist
Handläggare vatten